

ESF-projektet StudieFlex

HANDBOK KRING ORSAKER TILL FRÅNVARO

Förslag på diskussionsunderlag

INLEDNING

StudieFlex "Handbok kring orsaker till frånvaro" skall ses som ett förslag till verktyg för grupphandledaren och eventuellt annan studerandevårdspersonal som arbetar med att reda ut orsaker till den studerandes frånvaro. Handboken sorterar in problematiken under fyra huvudpunkter. Varje punkt åtföljs av tips och idéer om hur grupphandledaren kan gå vidare i sitt arbete.

*Marko Winter, projektledare
Sandra Ström, projektkoordinator*

Exempel:

Bakgrundsinformation - i bakgrundsinformationen listas en del frågor som kan vara av vikt att reda ut innan arbetet går vidare.

Åtgärdsförslag - då bakgrundsfrågorna är besvarade, vilka är de åtgärder som kan tas på basis av svarsresultaten.

Nyckelpersoner, -samarbete - vilka är de nyckelpersoner och det nyckelsamarbete grupphandledaren kan dra nytta av för att komma vidare i arbetet. Samarbetet med föräldrar (vårdnadshavare) fortsätter också efter att studerande fyllt 18 år ifall studerande ger lov till detta.

DE FYRA HUVUDPUNKTERNA ÄR:

- 1 Den studerandes fysiska och psykiska hälsa
- 2 Socioemotionella orsaker
- 3 Skolan
- 4 Livshantering

VIKTIGA BEGREPP:

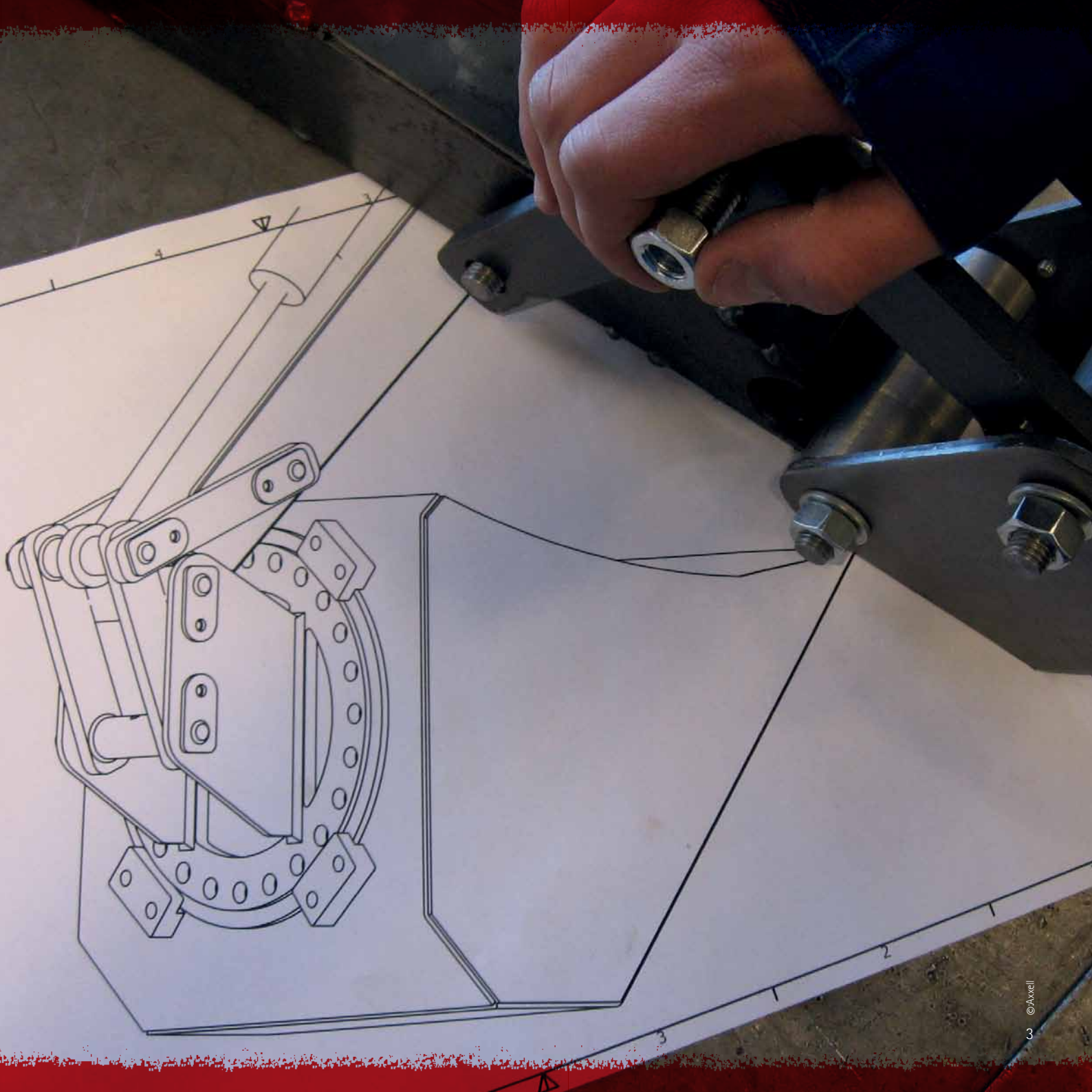
Stödnätverk

Ett stödnätverk kan vara:

- Internt - vilka är de personer i skolan som den studerande kan vända sig till i svåra situationer utanför skolan, t.ex. läkare, socialarbetare, stödperson, psykologtjänst m.fl.
- Externt - vilka är de personer i stödnätverket som skolan kan vända sig till i svåra situationer utanför skolan, t.ex. läkare, socialarbetare, stödperson, psykologtjänst m.fl.

Livshantering

- Hur ser den studerandes förmåga till livshantering ut?

1 DEN STUDERANDES FYSISKA OCH PSYKISKA HÄLSA

Bakgrundsinformation:

- Har det skett en (markant) förändring från tidigare?
- Hur påverkar hälsan den studerandes skolgång? Måste hälsan åtgärdas innan fortsatta studier är möjliga? Är paus i studierna ett alternativ? Behövs ett läkarutlåtande angående skolgången?
- Vilka stödåtgärder behövs för att den studerande ska kunna fortsätta sina studier?
- Har den studerande diagnoser och utlåtande från tidigare? Undvik att helt lämna bort något ur undervisningen, fundera på alternativen!
- Är målet att den studerande i slutändan klarar av studierna enligt allmän läroplan?
- Bor den studerande på internat, bör någonting där tas i beaktande?

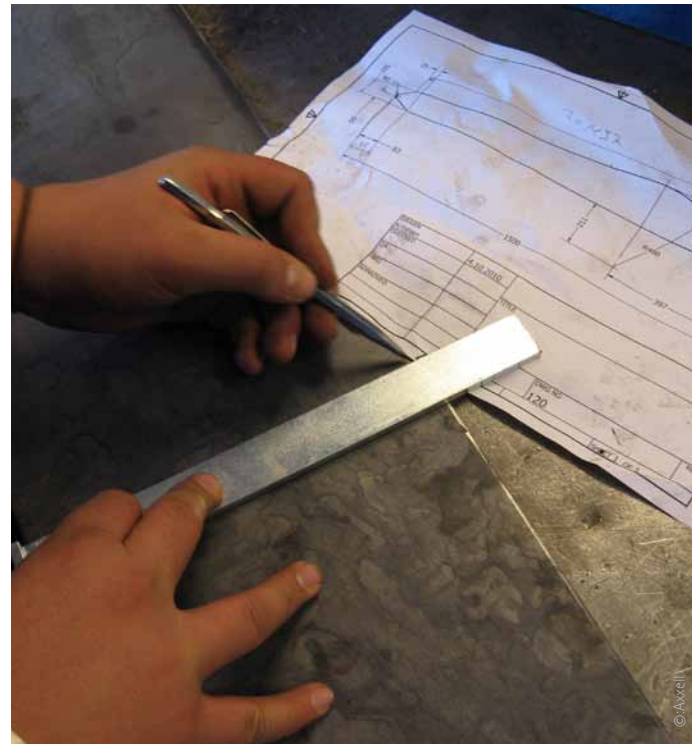
Åtgärdsförslag:

- Samarbeta med den studerandes stödnätverk, vid behov bilda ett nätverk ifall ett sådant inte finns (vårdnadshavarna med!)
- Gör en plan kring undervisningsarrangemangen där även stödnätverket har sin specifika roll!
- Utse en ansvarsperson från skolan ifall grupphandledaren inte är det, denna person är den studerandes handledare och följer upp den studerandes situation.
- Beakta ev. förändringar i studiestöd, rehabiliteringspeng eller sjukdagpenning.

Nyckelpersoner, -samarbete:

- Hälsovårdare, kurator, studiehandledare, grupphandledare, stödnätverk
- IP-plan, rusmedelsförebyggandeplan, kommunens välfärdsplan och den sektorövergripande samarbetsplanen, habiliteringsgruppen, tredje sektorn.

MINA EGNA FRÅGOR OCH ANTECKNINGAR

2 SOCIOEMOTIONELLA ORSAKER (sociala, ekonomiska, livssituationen)

Bakgrundsinformation:

- Hur påverkar de socioemotionella orsakerna skolgången?
- Är situationen den samma i skolan, hemma och på fritiden?
- Går orsakerna att åtgärda eller måste skolgången anpassas efter detta?
- Hur kan skolan stöda de sociala situationerna genom social träning/ grupper/fritid/internat?
- Hur stöder skolan ensamma studerande? Hur påverkas ett eventuellt internatboende av situationen?
- Hurudan är den studerandes ekonomiska situation, vilka understöd kan ansökas?
- Är krisen långvarig, behövs utomstående hjälp?
- Är den studerande kapabel att bedriva heltidsstudier, behövs ett uppehåll i studierna?
- Hurudan är den studerandes livshanteringsförmåga?

Åtgärdsförslag:

- Skolans möjlighet till socialt stöd i form av grupper eller alternativa studievägar tas i bruk
- Skolans antimobbingsplan mot våld och trakasserier eller krisplan tas i bruk vid behov
- Gå igenom den studerandes möjlighet till understöd från FPA eller socialen. Har skolan stipendier eller dylikt för studerande i svåra situationer?
- Vid personliga kriser är det bra att samarbeta med hälsovården
- Vid svåra kriser räcker det med att någon ur personalen känner till krisen ifall studerande inte vill tala om saken med andra.
- Barnskyddsanmälan görs vid behov

Nyckelpersoner, -samarbete

- Kurator, föräldrar, studerandevårdsgruppens medlemmar, utomstående nätverk, socialen, antimobbingsplan, krisplan, församlingen, kommunens fritidssektor

MINA EGNA FRÅGOR OCH ANTECKNINGAR

3 SKOLAN (inlärningsvärigheter och studiesituationen)

Bakgrundsinformation:

- Finns det diagnoser och utlåtande från tidigare, behövs ytterligare utredningar, starttest?
 - Är den studerande själv medveten om sina utredningar och eventuella diagnoser?
- Behövs stöd- eller specialundervisning?
- Vilka andra stödformer behövs förutom de pedagogiska?
- Vad fungerar bra/sämre i undervisningen för den studerande? Vilka är dennes styrkor och svagheter?
- Behöver den studerande mer utmaningar, är kravnivån för låg?
- Kan situationen avhjälpas med utökad handledning i studierna?
Behövs ett samarbete med ungdomsverkstad, påbyggnadslinje eller förlängd inlärnin i arbete?
- Är ett uppehåll eller avslutande av studierna aktuellt?
- Är utbildningsvalet det rätta? Har saken diskuterats med grupphandledare, föräldrar och studerandevårdsgrupp?
- Är arbetslivet, vuxenutbildning eller läroavtal ett alternativ?
- Behövs en anmälan till uppsökande verksamheten? Finns det andra orsaker till svårigheterna, hälsoskäl, privata skäl eller brister i livshanteringen?
- Hurudan är den studerandes livshanteringsförmåga?
- Uppfyller stödet StudieFlex förslag på "Kriterier som kännetecknar ett gott stöd" och "Faktorer som bidrar till motiverade studerande"?

Åtgärdsförslag:

- Gå igenom den studerandes studiesituation, forma den personliga studieplanen och en eventuell IP-plan enligt behoven.
- Tänk noga på ifall det finns stödfunktioner som är avgörande vid sidan av de pedagogiska.
- Samla information, eventuella diagnoser och utlåtande samt diskutera med lärare och föräldrar om stödarrangemang
- Vid byte av utbildningslinjer: Handled till alternativen samt redogör för tillgodoräknade kurser
- Meddela uppsökande verksamheten vid behov
- Se StudieFlex "Alternativa studievägar", "Kriterier som kännetecknar ett gott stöd", "Skolans tillgänglighet" samt "Fungerande studier"

Nyckelpersoner, -samarbete:

- Grupphandledare, föräldrar, ansvariga för studiehandledningen, studerandevårdsgruppen, andra utbildningsalternativ inom och utom egna organisationen

MINA EGNA FRÅGOR OCH ANTECKNINGAR

4 LIVSHANTERING

Bakgrundsinformation:

- Inser den studerande själv att situationen är ohållbar, förstår den studerande konsekvenserna av sitt beteende?
- Vilken roll har de ovanstående tre punkterna i studerandes livshantering?

Åtgärdsförslag:

- Låt den studerande själv komma fram till att orsaken bakom frånvaron och förseningar kan bero på brister i dennes livshanteringsförmåga genom att utelåta de ovanstående punkterna. Oftast är livshanteringsproblem även förknippade med andra svårigheter.
- Planera rutiner och aktiviteter samt ansvarstagande med den studerande!
- Gå igenom orsaker och konsekvenser av det egna beteendet
- I stödet och handledningen bör studerandes och föräldrarnas ansvar och aktivitet vara klarlagd
- Rekommendera andra aktiviteter som stöder utvecklandet av livshanteringen, t.ex. SF "Kurs i känslofärdigheter"
- Planera hur den studerandes egna ansvar, sociala kompetens, konsekvensbedömning, självständighet samt motivation syns i studierna
- Motivera den studerande med SF:s "motiverad studerande"
- Studerande behöver handledning och stöd i form av en ansvarsperson eller coach, d.v.s. gruppHandledaren eller någon annan ur studerandevårdsgruppen, se SF "Vuxen stödperson - coach"

Nyckelpersoner, -samarbete:

- GruppHandledare, kurator, ansvariga för studiehandledningen, föräldrar, utomstående samarbetspartners

MINA EGNA FRÅGOR OCH ANTECKNINGAR

StudieFlex - handledning för ungdomar i Åboland. ESF-projekt 1.8.2008-30.9.2011.

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

